

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/054 van 16 mei 2023

over

tekst	voorontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het Koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende de uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, wat betreft de aan te brengen gegevens bij onderaanneming
roepnaam	(BVR ketenaansprakelijkheid)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 28 april 2023

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw van 2 mei 2023, ontvangen door de VTC op 2 mei 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 16 mei 2023 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 16 mei 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Werk (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *tot wijziging van het Koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende de uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, wat betreft de aan te brengen gegevens bij onderaanneming* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp voorziet in een wijziging van artikel 12/4 van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.
4. De nieuwe bepaling in artikel 12/4 van voormelde wet bepaalt dat de aannemer en de intermediaire aannemer een gepaste zorgvuldigheid betrachten bij het aanstellen van een rechtstreekse onderaannemer om te voorkomen dat die rechtstreekse onderaannemer illegalen tewerkstelt als werknemer of als zelfstandige.
5. De bedoeling is om illegale tewerkstelling vermomd als intra EU detachering tegen te gaan. Om te voldoen aan deze zorgvuldigheid laten de aannemer en de intermediaire aannemer gegevens aanbrenge door de rechtstreekse onderaannemer. Wanneer de onderneming vaststelt dat de aan te brengen gegevens niet aanwezig zijn, moet hij zijn rechtstreekse aannemer hierover aanspreken en hem verzoeken deze alsnog aan te brengen.
6. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens (onderlijning VTC):

“Artikel 1.

In het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 27 maart 2020 en 8 januari 2021, wordt een hoofdstuk 11/1, dat bestaat uit artikel 79/1 tot en met 79/3, ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 11/1. Bepalingen over de gegevens die aangebracht moeten worden bij onderaanneming

Art. 79/1. Om aan te tonen dat de voorwaarde, vermeld in artikel 12/4, §1, tweede lid, 2°, van de wet van 30 april 1999, is vervuld, laten de aannemer en de intermediaire aannemer de volgende gegevens aanbrenge door de rechtstreekse onderaannemer:

1° in geval van de dienstverrichting, vermeld in artikel 16, §1, eerste lid, 7°, van dit besluit, of artikel 2, §2, 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021 tot uitvoering van het decreet van 15 oktober 2021 over de uitoefening van zelfstandige beroepsactiviteiten door buitenlandse onderdanen:

a) de onderaannemingsovereenkomst die is afgesloten tussen de aannemer of de intermediaire aannemer en de rechtstreekse onderaannemer;

b) het bewijs van een geldig paspoort of een daarmee gelijkgestelde reistitel van alle onderdanen van derde landen die worden tewerkgesteld door de rechtstreekse onderaannemer of die zelfstandige beroepsactiviteiten uitoefenen in opdracht van de rechtstreekse onderaannemer. Als de rechtstreekse onderaannemer een natuurlijke persoon betreft die onderdaan is van een derde land, wordt ook een bewijs van zijn geldige paspoort of een daarmee gelijkgestelde reistitel aangebracht;

c) het bewijs van het recht op verblijf of de verblijfsvergunning van meer dan drie maanden in de lidstaat van de Europese Economische ruimte of de Zwitserse bondsstaat waar de voormelde onderdanen van derde landen verblijven;

d) het bewijs van de inschrijving in het Limosakadaster als de activiteiten kaderen binnen een detachering binnen het toepassingsgebied, vermeld in artikel 138 van de programmawet (I) van 27 december 2006;

e) het bewijs van het document dat is afgegeven door de buitenlandse instelling, en dat verklaart dat de socialezekerheidswetgeving van dat land van toepassing blijft tijdens de tewerkstelling op het Belgische grondgebied, of, als een internationale overeenkomst daarover ontbreekt, een verklaring van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid dat de voorwaarden om onderworpen te zijn aan het Belgische stelsel voor werknemers, niet vervuld zijn;

2° in geval van de tewerkstelling van onderdanen van derde landen voor wie een toelating tot arbeid vereist is, of, in geval van een zelfstandige beroepsactiviteit waarvoor een beroepskaart vereist is met toepassing van het

decreet van 15 oktober 2021 over de uitoefening van zelfstandige beroepsactiviteiten door buitenlandse onderdanen en de uitvoeringsbesluiten ervan, worden de volgende gegevens aangebracht door de rechtstreekse onderaannemer:

- a) de gegevens, vermeld in punt 1°, a) en b);
- b) het bewijs van het wettig verblijf;
- c) het bewijs van een geldige Belgische toelating tot arbeid of beroepskaart van de voormelde onderdanen van derde landen;
- d) in voorkomend geval, het bewijs van onmiddellijke aangifte van tewerkstelling van de onderdanen van derde landen als vermeld in het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels.

In het geval het document, vermeld in punt 1°, e), niet aanwezig is, worden in de plaats daarvan alle arbeidsovereenkomsten tussen de rechtstreekse onderaannemer en de onderdanen van derde landen of, als het zelfstandige beroepsactiviteiten betreft, het bewijs dat de onderdanen van derde landen rechtsgeldig aangesloten zijn als zelfstandigen in de lidstaat van de Europese Economische ruimte of de Zwitserse bondsstaat waar ze verblijven, aangebracht door de rechtstreekse onderaannemer.

Art. 79/2. De aannemer en de intermediaire aannemer vragen de gegevens, vermeld in artikel 79/1, op bij hun rechtstreekse onderaannemer en gaan na of die gegevens aanwezig zijn. De aannemer en de intermediaire aannemer houden de voormelde gegevens ter beschikking van de sociale inspectiediensten.

De aannemer en de intermediaire aannemer kunnen zich voor de taken, vermeld in het eerste lid, laten bijstaan door een sociale dienstverrichter, als vermeld in artikel 31ter, §2, 1° van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers.”

7. De VTC gaf reeds een advies over het ontwerp van decreet van de Vlaamse Regering tot wijziging van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 en het decreet van 22 december 2017 houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren¹.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

8. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:
 - de aannemer, de intermediaire aannemer en de rechtstreekse onderaannemer voor zover dit natuurlijke personen zijn;
 - onderdanen van derde landen.

en dat het minstens de volgende gegevens betreft:

- de onderaannemingsovereenkomst die is afgesloten tussen de aannemer of de intermediaire aannemer en de rechtstreekse onderaannemer;
- een bewijs van geldig paspoort of een daarmee gelijkgestelde reistitel;
- het bewijs van het recht op verblijf of de verblijfsvergunning van meer dan drie maanden in de lidstaat van de Europese Economische ruimte of de Zwitserse bondsstaat;
- het bewijs van de inschrijving in het Limosakadaster;
- het bewijs van het document dat is afgegeven door de buitenlandse instelling, en dat verklaart dat de socialezekerheidswetgeving van dat land van toepassing blijft tijdens de tewerkstelling op het Belgische grondgebied, of, als een internationale overeenkomst daarover ontbreekt, een verklaring van de

¹ https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2023_001_advies.pdf

Rijksdienst voor Sociale Zekerheid dat de voorwaarden om onderworpen te zijn aan het Belgische stelsel voor werknemers, niet vervuld zijn.

9. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.
10. De VTC maakt een voorbehoud voor wat de gegevensstromen betreft die nog niet duidelijk zijn. In de nota is namelijk sprake van toepassing van het Only Once principe en het eventueel aanbieden van een platform.
11. De VTC wijst er daarom op dat het besluit - en eventueel ook het (ontwerp)decreet/ de wet die de wettelijke basis is - mogelijk nog eens zal moeten aangepast worden eens er beslist is welk platform zal gebruikt worden en welke gegevens waar zullen opgevraagd worden.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

12. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
13. Het Ontwerp noch de nota aan de Vlaamse Regering vermelden expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust”.
14. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM², artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen³ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn⁴.

² Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

³ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁴ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

15. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c), AVG⁵, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn⁶. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
16. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar de wetgeving kunnen verwezen worden voor die elementen.
17. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.

3. Doelbinding

18. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

19. De volgende doeleinden worden in de nota vermeld:

“In verschillende dossiers ziet het Departement Werk en Sociale Economie immers het terugkomend fenomeen van “oneigenlijke detachering” van derdelanders: een derdelander (bv. uit Brazilië, Oekraïne) voert in dienst van een Europese werkgever (bv. Portugal, Polen) prestaties uit in België, terwijl de derdelander niet beschikt over een geldig verblijf of toelating tot arbeid in de lidstaat van de werkgever. Het bewijs van onderwerping aan de sociale zekerheid in die lidstaat werd vervalst. Tijdens verschillende recente controles werd op die manier illegale tewerkstelling vastgesteld, vermomd als intra EU detachering.

Deze dossiers tonen aan dat er in alle sectoren een potentieel gevaar is van uitbuiting en misbruik en de inspectiediensten niet altijd de juiste en voldoende instrumenten in hand hebben om performant op te treden. De circuits lopen via een alsmaar groter kluwen van lidstaten en constructies, zodat het langer duurt en complexer wordt om alles te verifiëren en te bewijzen. Er wordt gebruik gemaakt van ketens met vele onderaannemers. Wanneer er inbreuken worden vastgelegd, leggen bedrijven dan ook regelmatig de verantwoordelijkheid bij hun onderaannemer. De Vlaamse Regering heeft zich voorgenomen om dergelijke misbruiken in de toekomst tegen te gaan, op te sporen en te sanctioneren. Zowel op het vlak van uitbuiting als van constructies die als doel hebben verantwoordelijkheid te ontlopen, wordt een nultolerantie gehanteerd.”

20. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.

⁵ “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;”

⁶ Artikel 6, 3, AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

4. Verantwoordelijkheid

21. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
22. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen⁷. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. Dit wordt dus bij voorkeur in de decreten opgenomen, minstens al in het besluit.
23. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁸ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
24. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht⁹.

5. Minimale gegevensverwerking

25. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
26. De **categorieën betrokkenen** zijn:
 - de aannemer, de intermediaire aannemer en de rechtstreekse onderaannemer voor zover dit natuurlijke personen zijn;
 - onderdanen van derde landen.
27. De VTC stelt vast dat wat de voorliggende regeling betreft, de **categorieën van persoonsgegevens** voldoende zijn aangeduid (zie hiervoor).
28. Wat de **ontvangers** betreft, dit zijn in de eerste plaats de aannemers en de intermediaire aannemers en de eventuele sociale dienstverrichter die hen bijstaat.
29. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.
30. De VTC is van oordeel dat er op basis van wat hiervoor werd vermeld, voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.

⁷ Enkel nota schrijft over wat de DPO denkt wie de verwerkingsverantwoordelijken zijn.

⁸ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁹ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit.”

31. De VTC bevestigt wel wat in de nota bij het Ontwerp wordt aangegeven voor het geval dat er externe bronnen zouden worden geraadpleegd (zie voorbehoud geformuleerd onder punt II, 1), namelijk dat er rekening zal moeten gehouden worden met:
- het artikel 20 van de WVG en het artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer²², die aan overheden de verplichting opleggen om protocollen af te sluiten voor elektronische gegevensuitwisselingen in de publieke sector, voor zover de diensten Vlaamse instanties zijn als vermeld in artikel I.3. van het Bestuursdecreet van 7 december 2018;
 - artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een beraadslaging voor mededelingen van sociale gegevens van persoonlijke aard, overeenkomstig artikel 15, en het bijhouden en publiceren, op de website van de Kruispuntbank, van de lijst van die beraadslagingen.
32. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
33. Wat de **bewaartermijn** betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
34. Het Ontwerp bevat enkel volgende bepaling:
- “Art. 79/2. De aannemer en de intermediaire aannemer vragen de gegevens, vermeld in artikel 79/1, op bij hun rechtstreekse onderaannemer en gaan na of die gegevens aanwezig zijn. De aannemer en de intermediaire aannemer houden de voormelde gegevens ter beschikking van de sociale inspectiediensten.”*
35. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

6. Juistheid

36. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
37. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan om die op te nemen, eventueel door te verwijzen naar bestaande regelingen.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

38. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
39. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 36, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

40. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
41. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
42. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁰ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹¹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹² en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹³.
43. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, in het bijzonder voor het eventuele platform, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁴.
44. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁵.

¹⁰ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹¹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹² Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschiede instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹³ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁴ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹⁵ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

III. BESLUIT

45. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd (en rekening houdend met het geformuleerde voorbehoud) inzonderheid:

- de correcte rechtsgrond aangeven, eventueel in de Memorie van Toelichting (luik 1);
- alle essentiële elementen van alle geplande gegevensverwerkingen bepalen (luik 3 en 4);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 5).
- de juistheid van de informatie garanderen (luik 6).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-06-02 12:34:56 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

